

K U R Y E R L I T E W S K I

w W I L N I E dnia 5. Maia V. S. R O K U 1809.

S. PETERSBURG V. S. 23 Kwietnia. Od dawna chwiejący się pokoy między Francją a Austryą zerwany został nakoniec. Podług ostatnich wiadomości weszli Austriacy do Xięstwa Warszawskiego, oraz w dzierżawy Saskie i Bawarskie. Znowu więc zapaliła się niedawno na lądzie ugaszona wojna. Znowu podług ogólnego związku rzeczy wszystkie mocarstwa wziąć się muszą do broni. Austrii wojenne przygotowania pierwszą były przyczyną niesnaskow. Rossya niemogła patrzeć obojętnie na te zatargi. Użyto wszelkich sposobow na stłumienie ich wsamym początku. Przełożono gwarancją Rossyi za całość austriackiego państwa. Obiawiano w tedy że na mocy przymierza z Francją poczytamy za naruszenie praw traktatami uświęconych i siłą wojenną popartych, wszelkie dotknięcie się ustanowionego rzeczy porządku. Austriya nie odrzucając z razu tych myśli spokojnych, przekonywała, że czyni przygotowania iedynie dla własnej obrony, że niebezpieczeństwa otaczające są do nich pobudką, że nie ma zamiaru prowadzić wojny zaczepnej, i że pokoiu ona niezerwie. Skutek pokazał iak te uręczenia nie skuteczne były. Przygotowania obronne stopniami wzrastając zamieniły się w zaczepne. Zamiast postrachu niebezpieczeństwa, okazały się dumne widoki. Zaczęła się wojna od wtargnięcia w cudze kraie pierwiey, niżeli o niej przyzwoitym porządkiem oznaymiono. Austriya przekonana dostatecznie iak Rossya w tym rzeczy stanie postępować będzie, przedsięwzięła mimo wszelkich uwag zapalić wojnę na samych granicach naszych, i poświęcić przyjaźń naszą swoim niezmiernym projektom. Azatym rozkazano poselstwu rossyyskiemu opuścić Wiedeń, a posłowi austriackiemu tu przebywającemu obiawiono, że odtąd ustał iego stan dyplomatyczny i wszelkie związki z nim i z dworem iego są przerwane.—

Tyle odniesionych rossyyskim orężem zwycięstw nad Szwedami rokowało naybliższy pokoy. Biegające wiadomości o negocyacyach utwierdziły to mniemanie, lecz ostatnie wypadki Sztokolmskie zrodziły ważne do tego przeszkody. Kiedy zniszczenie sił Szwecyi i stanowiące postępy woysk naszych, zdawały się zbliżać pokoy, wtenczas wybuchnęła w tym państwie rewolucya oddalająca Króla od rządow. Stryy iego X. Sudermalandski ogłosił się regentem, i seym zwołał na dzień 1. maia. Woyska, armią norweską składające, samowolnie zbliżyły się do Sztokolmu i weszły do tey stolicy. Pretextem tych rozruchow było nieukontentowanie z systemmatu, który wplątał to państwo w wojnę tak daleko siłom nieodpowie-

dnia. Nowy rząd wraz prosił Rossyi o zawieszenie broni bez zamiaru czasu, i przetożył propozycye do pokoiu. Ani iednego ani drugiego przyjąć nie można było. Niepodobienstwo było traktować o pokoy z rządem, który podług wszelkich wiadomości sam niema przyzwoitey mocy, lecz zostaje pod wpływem woyska zbuntowanego. Niemożno było zgodzić się na zawieszenie broni: zatrzymanie woysk rossyyskich na drodze zwycięztw i korzyści, bez pewney i gruntowney nadziei pokoiu, bez ośnowania trwałey zasady, byłoby tylko pożyteczne terażniejszemu czasowemu rządowi, a zupełnie przeciwne prawdziwemu celowi pokoiu i ustanowienia w samey Szwecyi trwałego porządku. Rozkazano więc armiom działać naysilniey; a na uczynione dwukrotnie o pokoy i zawieszenie broni przelożenie, odpowiedziano w tey treści: Rossya zawsze gotowa przystąpić do pokoiu, lecz układać się nie może tylko z prawym rządem. Główne zasady pokoiu są. 1 Odzierżenie Finlandyi po Kalix, iako kraiu nie tylko orężem podbitego, lecz i politycznymi oraz cywilnymi stosunkami nieodmiennie już do Imperium przyłączonego. 2 Zamknięcie dla anglikow wszystkich portow szwedzkich na Bałtyckim morzu.

W I E D E N d. 29 Kwietnia. Dziesiąty dziennik armii cesarskiej. F. M. L. Hiller doniósł d. 24 z Veit, że kazał uderzyć na przednią straż nieprzyjacielską d. 23 huzarom Kienmayer, Lichtenszteyn, GM. Mesko i Nordman, oraz granicznikom Brodzkim: atakowani i odparci zostali francuzi aż do Stetten. D. 24 ruszył Feldmarszałek trzema kolumnami na nieprzyjaciela, który przed Stetten czekał ataku, uderzył na niego i zupełnie pobił z wielką klęską zabitych, ranionych i ieńcow, których liczba niemoże być w pierwszej chwili doskonale wiadoma. Jeńcy i zbiegowie iednostaynie mówią, że w tey bitwie znaydowały się dywizye Boudet i Molitor, oraz 18 t. Bawarczykow i Hassow. Aż do d. 25 niepokazali się nieprzyjaciele na gruncie austriackim. Zapewniają także iż woysko francuzkie ieszcze nieprzeszło Donaiu pod Ratyzboną.

Jedynasty dziennik woyska cesarskiego. Wiadomości początkowe o bitwie d. 22 kazały mieć naylepsze nadzieie, lecz koniec iey był niespodziewany. Daleko przewyższająca liczba iazdy nieprzyjacielskiej, wieczorem po wyprawieniu gońca z placu bitwy, rozwiązała nieszczęśliwie dla naszego oręża los krwawey walki. Skrzydło lewe pierzchać musiało. Podług doniesienia d. 23 od AX. Generalissimusa z pod Ratyzbony, wielka armia przeprowiła się tam na lewy brzeg Dunaiu i poszła dro-

gą do Waldmünchen. Tak zakończyła się jedna z najkrwawszych bitew, która dni pięć prawie bez przerwy trwała. Długo szczęście wahało się. Strata z obu stron nadzwyczajna. Wszystko dowodzi, iż mężnie i zapalczywie obie strony walczyły. Każdy oddaie sprawiedliwość naszemu żołnierzowi. Generalissimus uwielbia postępowanie armii, która w trudnych okolicznościach nader wiele ucierpiała. F. M. L. Hiller stoi między Jser i Inn. Przyprowadzeni jesteśmy w tej chwili ze stanu zaczepnego do odpornego.

DREZNO 29 Kwietnia. Austrya aż do pierwszego wystrzału oświadczała, iż nie myśli o wojnie, lecz szczerze pragnie pokoju. Donieść należy o ostatnich jej poruszeniach i w jakim ciągu zaszły. D. 22 marca nocą ekwipaże AX. Karola i Cesarza wyszły z Wiednia: d. 28 wiele regimentów węgierskich i granicznych przechodziło przez tamtą stolicę; ciągnęły one więcej 4 godzin. Między Lintz i Ens drogi tak były wojskiem zawałone, że podróżni nie mogąc rozminąć się musieli przeprowadzać się na lewy brzeg Dunaju: 8 nowych pontonów do Inn dnia 28 przeprowadzono. D. 29 liczniejsze wojska przyszły z Czech do Lintz: ztąd 4ty korpus wyruszył ze 120 działami do Wels; wojsko ciągnęło przez miasto od 6tej z rana aż do 3ciej po obiedzie. Trzeci korpus przeszedł d. 31 przez Lintz, najdowały się w nim regimenta Werozel, Colloredo, Schröder, Cesarzski, Lindenau i Ferdynanda huzarowie: AX. Ludwik założył swoją kwaterę w Wels, F. M. Hiller w Woglbruck, X. Hohenzollern w Lintz pozostał, a jego korpus do Scharding pociągnął. Droga z Wiednia okryta była wozami artylem bagażami wojskowymi, milicją i wołami, których d. 2 kwietnia 5 t. liczono. D. 3 rozdzieląc zaczęto działa na brygady, każda bateria ma być złożona z 10 dział po 6 koni. Najpierwsze magazyny były w Wels i Ried. Dla zapalenia ludu i żołnierza rozgłaszano że Prussy i drugie mocarstwo przyłączą się do Austrii, która ogromniejsze nad wszystkie czasy uczyniła przygotowania. Obywatele Scharding wezwani d. 5 zostali do przygotowania się na wielki przechód wojska; i wiele tam zgromadzono furazów. Pod Obernberg zastanowiły się pontony i spędzono mnóstwo ludzi dla zrównania spadzistego brzegu i założenia mostu. AX. Ludwik z 5tym korpusem ciągnął na Braunau. Wielkie transporta wina prowadzono z Austrii do Inn. Były Elektor heski zaciągał w Pradze regiment ochotników szeregowej Hassow. Był minister Stein siedział ciągle w Pradze zanurzony nad sporządzeniem paskwilow pod tytułem Pamiętników swego życia. D. 5 głośzono że zgromadziło się Austryaków między Lintz Braunau i Saltzbourg 150 t. lecz pieców do pieczenia chleba nie było w tych miejscach iak na 36 t. ludzi w każdym mieście. D. 6 AX. Karol wydał odezwę do wojska swego; toż samo AX. Jan uczynił do Tyrolczyków i AX. Ferdynand do Galicyanów. AX. Karol wyjechał dnia tego z Wiednia do wojska, podpisał odezwę paskwilne zapalające do buntu Niemców. Rząd austriacki paskwilami potrafił zapalić lud a nawet i szlachę. D. 8 uczyniono wszy-

stkie przygotowania do przejścia rzeki Inn, postawiono most na batkach pod Ehring między Braunau i Scharding. F. M. Hiller w Saltzbourg zgromadził swoją siłę. D. 9 agent austriacki w Munich prosił Ministra francuzkiego ażeby pozwolił Hrabie Wratyslau adiutantowi AX. Karola widzieć się z sobą. Adiutant przyniósł list AX. Karola oznajmujący Naczelnikowi francuzkich sił o zaczęciu kroków nieprzyjacielskich, odpowiedziano iemu że niema wodza francuzkiego w Bawaryi. Hrabia Wratyslau prosił o przyjęcie i świadectwo: wraz oddał drugi list AX. Karola do Króla Maxymiliana, wzywający do połączenia się z Austryakami, którzy dla wyzwolenia narodów z ucisku przychodzili. D. 9 Austriacy przeszli rzekę graniczną Inn w Burghausen Braunau i innych miejscach. Bawarczykowie wszędzie zrzucili mosty.

Składający poselstwo austriackie w Munich: zapowiedzieli że AX. Karol w 5 punktach miał uderzyć i zabrać wszystkich przyjaciół Francyi iako zakładników. Francuzi odpowiadali troszcząc się, że za każdego bawarczyka wziętych będzie 10 baronów cesarskich. Zapowiedziano w Munich iednemu bankierowi o niezwłócznym przybyciu Intendenta generalnego armii austriackiej Stadion, który przedsięwzię w Niemczech rolę Tomasza Payne: szuka on wielkiego kredytu w Aszpurgu, Ulmie, Ratybonie, Frankfurcie i Lipsku. D. 10 zarzucili Austriacy granice paskwilami. Do towarzystwa PP. Genza, Szteyna, należy nieiakiś Schlegel. Nieprzyjacieli postąpili przez Inn do Eckenfelden, drudzy do Markel, inni do Stanham, Hohenwarth: dziś we dnie odbudowali austriacy most w Niceoetingen; wieczorem ścieli go bawarczykowie. D. 11 Austriacy całą linią ruszyli naprzód, Bawarczykowie cofać się musieli ku Lech. Król z familią opuścił dnia tego Munich, a udał się do Dillinger. D. 9 Cesarz wyjechał z Wiednia do armii, przy której wszyscy jego bracia najdują się; ieden tylko AX. Raynery pozostał w stolicy. D. 12 wojska M. Davoust zbliżać się zaczęły z Frankonii ku Dunajowi, gdzie d. 14 już wszystkie koło Ratybony stanęły. Mar: Lefebvre z bawarczykami cofał się ciągle przed następującymi Austrykami; pierwsi mocno bronili przeprawy drugim przez Jzer i znaczną klęskę w ludziach i koniach zadali. Tegoż czasu wtargnęli Austriacy do Włoch na wszystkich miejscach przechodząc granice, tudzież naiechali Tyrol. D. 14 AX. Ferdynand wydał odezwę do Warszawianów i wkroczył w granice tego Xięstwa.

G. Wrede wydał d. 15 do bawarczyków odezwę zachęcając do mężnego stawienia się przeciwnieprzyjaciółom ażeby stać się godnymi pochwały pierwszego w świecie bohatera który prosto na ich czele stawa. D. 15 Mar: Davoust miał główną kwaterę w Ratybonie dokąd wielu ięńców austriackich przyprowadzono. D. 16 wkroczyli Austriacy do Munich: Król Saski wyjechał z Drezn, i artylerya tameczna popłynęła do Magdeburga. Tegoż czasu we Włoszech pod Pordenone i Fontanafreda zachodziły gonitwy między AX. Janem a Vice-Królem Eugeniuszem; tudzież pokazały się nieiakiś rozruchy w Tyrolu przez paskwile wzbudzone.

Król bawarski wydał d. 17 w Dillingen do ludu swojego następne oświadczenie. „Niewypowiedziawszy wojny, pisze Maxymilian, nie dawszy żadnego tłumaczenia, Austriacy naiechali d. 9 nasze kraie, zmusili nas do opuszczenia stolicy, którą opanowali. To zgwałcenie prawa narodów, odniesie zasłużoną karę. Xiążęta Renscy wsparci od potężnego Protektora utrzymają swoją niepodległość i zwycięstwami odpowiedzą na odezwy chytne nieprzyjaciół, dążące na wywrócenie praw monarszych i wszelkiego porządku towarzyskiego. Mieszkańce i Rycerze Bawaryi! znacie naszą miłość oycowską, wiecie że wasze uszczęśliwienie zawsze było pierwszym przedmiotem moich starań, wiecie iak od traktatu Prezburskiego nasze związki z Europą były nam chwalebne. Ludy i wojownicy Bawaryi! Austriya, pod pozorem nadania wam wolności, usiłuje zniszczyć udzielną naszą oycyzny, chce zruynować iey siły i ścieśnić granice; pragnie ona odzyskać swój wpływ niebezpieczny, i ożywić to samowładne panowanie, które Cesarz austriacki, pod próżnym imieniem naczelnika Rzeszy, był sobie przywłaszczył. Nasz tron usiłują wywrócić i imię Bawaryi z rzędu mocarstw wymazać. Chcą pod pozorem fałszywej o wasze dobro gorliwości, was uczynić swemi współnikami niesprawiedliwego najeźdu; nietają się nieprzyjaciele z tymi planami. Bawarya byłaby rozszarpaną na baronię Wiedniowi podległą. Bezrozumne i nie sprawiedliwe plany upaść muszą; zaręcza tę pewność, wierność naszych Bawarczyków, dzielność naszych żołnierzy, siła i potęga naszego wielkiego sprzymierzenia. W tej wielkiej walce dobra sprawa tryumf odniesie nad niesprawiedliwością, a królestwo bawarskie nabędzie takiej tęgości, która już na zawsze ją zasłoni od dumnego sąsiada. Wy dopomożecie do szczęśliwego powodzenia oręża naszego i wielkiego sprzymierzenia. Prędko do stolicy naszej powrócimy: uciekną nieprzyjaciele przed Protektorem naszej oycyzny: klęski wojenne spadną na sprawców w ich własnych siedliskach, iak było roku 1805. Odtąd nie będą mogli już więcej mieszać spokojności lądowej, i gubić sąsiadów przez intrygi swego gabinetu. „

D. 17 Napoleon stanął w Donawerth i tam główną kwaterę założył. X. Neufchatel wyjechał dnia tego z Auszpurga odbywszy z Mar: Massena, Oudinot i innemi wodzami 8 godzinną radę. Odwiedził Imperator w Dillingen Króla bawarskiego. G. Deroi z bawarczykami odniósł korzyści nad Austriakami pod Landshut w czasie ich przeprawy przez Jzer. Austriacy z Munich zbliżyli się ku rzece Lech do Dachu i Firshtenfeld. Woysko francuzkie dnia tego 17 przez Auszpurg weszło całe do Bawaryi. D. 18 Mar: Massena X. Rivoli założył główną kwaterę w Aicha, G. Wrede w Abensberg, Mar: Lefebvre w Geisenfeld, G. Oudinot w Fridberg. Napoleon przeniósł dnia tego główną kwaterę do Ingolstad, potym postąpił do Vohburg, i objął osobiście dowództwo nad Bawarczykami, którzy ztąd przeięci rzadkim ogniem, pałali okazać Bohatyrowi swoją największą gorliwość i najsilniejszą waleczność. D. 19 nastąpiły gonitwy na linii Freysing, Pha-

phenhoffon, Phaphenberg, Sigenberg i Straubing: w tej wstępnej, do walnej rozprawy, walce M. Massena zabrał 600 ieńców austriackich; podobnież dnia tego walczyli Warszawianie pod Raszynem i przyznanie obojętności swojej stolicy zyskali. Tyrol zostawiony bez woyska niemógł czynić oporu, przeto Austriacy weszli do Inspruck bez żadnej przeszkody. Mar: Bernadotte X. Pontecorvo ruszył z woyskiem saskim dla zagaienia osobnej kampanii.

Woysko francuzkie w Bawaryi wzięło pozycją nad Dunaiem w takim składzie, że w najkrótszym czasie mogło przenieść się na prawy lub na lewy brzeg Dunaju, i uderzyć na woysko austriackie w tej lub owej stronie. Mosty w Donawert w zbiegu rzek Dunaju i Lech ułatwiały komunikacyą dla woyska. Korpusy austriackie rozciągały się od Palatynatu przez Dunaj do Tyrolu. Kiedy Francuzi na prawym brzegu Dunaju uderzyli na woysko austriackie, pierwszy i drugi korpus na lewym brzegu Dunaju pozostał, tak więc cała siła francuzka działała, gdy część austriackiej odpowiadać niemogła z dzielnością. Przed bitwą ogłosili francuzi miasto Auszpurg w stanie oblężenia, a zatym ustanowili rząd wojskowy i bramy zamknęli. Chcieli zabezpieczyć ten skład administracyi wojskowej od nagłego napadu, i w tajemnicy wszystkie czynności zachować. Wezwali obywatelów tamiecznych i miast okolicznych do dostarczenia szarpai, rekwizycyą zaięli medyków i chirurgów; te urządzenia iasno pokazywały bliską rozprawę dwóch wielkich woysk na przeciw sobie stojących.

Przybyły do Lipska do Króla naszego gońcem Półkownik Montesquieu z głównej kwatery francuzkiej przyniósł wiadomość że Napoleon z MMar: Lannes i Lefebvre uderzył d. 20 niedaleko Ratyzbony pod wsią Rohr, między Neustadt i Abensberg na woysko austriackie; odniósł zwycięstwo i do ustępu zmusił: Adiutant X. Neufchatel Maior-generała przyniósł wiadomości z Dillingen nad Dunaiem do Dusselderf o wielkim zwycięztwie odniesionem nad Austriakami przez woysko bawarskie pod rozkazami bez posrzedniemi samego Imperatora Napoleona będącemi: 10 t. albo 12 t. ieńców, wielka liczba dział, i wiele chorągwi są owocami tej wygranej. Armia austriacka wyparta była ze stanowiska iednego do drugiego. Zwycięztwo iedne daie zwyczajnie drugą wygraną, a zatym d. 21 i 22 przyysć miało do krwawej rozprawy, która już los oręża zdecydowała. Niecierpliwie oczekujemy szczegółów opisania tych wypadków. Armia austriacka AX. Karola nayduie się na traktie z Ratyzbony idącym przez Waldmunchen do Pragi Czeskiej. Francuzkie woysko znajduie się koło brzegów Dunaju. Czekać potrzeba późniejszych wiadomości które wyświecą kto, i wiele zginęło w boju, gdzie francuzi pociągają, czy pódą za AX. Karolem na lewy brzeg Dunaju, czy od tej rzeki w prawą stronę oddalać się będą za F. M. L. Hiller, lub prosto biegu rzeki trzymać się będą?

Po takich bitwach ustępowało woysko nieprzyjacielskie z Bawaryi z większym pośpiechem aniżeli wkraczało. F. M. Hiller który był zaiął Munich, i Dachau i którego korpusy

5ty, 6ty po 10 dniowym marszu przez Bawaryą, pod Sigenburg d. 20 i 21 walczyły, d. 23 cofnęły się do Markel na miejsce z którego do Bawaryi weszli.

Kiedy takie zachodziły gonitwy w Bawaryi, Austriacy z przewyższającą siłą wtargnawszy do Xięstwa Warszawskiego zmusili do ustępu wojsko Warszawskie na prawy brzeg Wisły do Pragi. Na tamtej więc stronie zgromadziły się siły tak regularne iako i narodowe; ztamtąd one miały wtargnąć do Gallicyi, gdzie usposobione umysły odpowiedziały postępowaniem swoim w stosunku do okoliczności.

Król Pruski powrócić kazał wszystkim oficerom w Westfalii będącym na prawy brzeg Elby do kraioiw swoich; surowie sądzić każe wszystkich tych, którzy niedopełnili swojej powinności na kampanii pruskiej pod Jena i Aversztad zakończoney. Obywatele niosą do Mennicy srebrne i złote sprzęty, a biorą od skarbu w zamianę papiery. Inni pożyczają skarbowi klejnoty, które mają być zastawione pożyczającym skarbowi kapitały. Wiadomość o zajęciu i osadzeniu Gdańska przez Prusakow zawczesną była i bynajmniej niepotwierdziła się.

KOPENHAGA d. 21 Kwietnia. Zgromadzi się w Holsztynie korpus wojska duńskiego pod dowództwem G. Evald; iakie przeznaczenie tych wojsk, późniejszy czas obiaśni — Do Gothenburga przyszła flotta angielska z 12 liniowych okrętow złożona. D. 15 przeszły przez Belt 2 okręty liniowe angielskie, zabrały galiotę duńską i spaliły. Londyńskie wiadomości wiedzieć dają, że obywatele tej wielkiej stolicy zgromadzili się pod Prezydencją Mera na uchwalenie podziękowania Półkownikowi Wardle za śmiałe przedsięwzięcie dowiedzenia błędow X. Yorek generalissimusowi sił angielskich; iakoż uchwalili dzięki Jemu i 125 członkom parlamentowym, którzy skardze upaść niedopuszcili. Tegoż czasu obywatele Westminsteru, bynajmniej o tych czynnościach niewiedzący, podobnież uczynili uchwały. Zachęcony więc lud tym powodzeniem przedsiębiorze prosić o zupełną reformę Parlamentu. Smutne wiadomości odebrali Anglicy o flotach do Indyow zachodnich płynących, które nawalnościami skolatane, przez burzę w różne strony rozrzucone zostały. Powstał bunt na przygurku dobrej nadziei, lecz szczęśliwie przytłumiony został — Szwedzki rząd terazniejszy miał zakazać korsarzom swoim aby poprzestali zabierać dunskie statki, a nawet miał zamknąć porty dla Anglikow, jeżeliby chcieli do nich w prowadzać nam wydarte okręty. Fortyfikacye Stralzundu równo z ziemią zgładzone: niedostępna pierwiej ta twierdza, odtąd iest o twartém miastem.

MEDYOLAN d. 13 Kwietnia. Po zagaieniu posiedzeń Senatu Vice-król włoski, X. Wenecki, Arcy-kanclerz państwa, Namiestnik Imperatora, wódz naczelny armii włoskiej wydał odezwę do ludow królestwa włoskiego Lombardow, Wenecyanow, Mantuanow, Modenckich, Ferrary i Bononii. Austriya, pisze Eugeniusz Napoleon, zapowiedziała wojnę, muszę więc na moment oddalić się od was. Idę walczyć z nieprzyjaciółami mego, Oyca, Fran-

cyi i włoskiej ziemi. Zachowacie, w moiej nieprzytomności, tego ducha obywatelskiego, którego już tyle daliście dowodow. Urzędnicy nieprzestaną być godnemi iak dotąd byli zaszczytow ludu i opieki monarszey. A wszyscy Włosi gdziekolwiek ia się obrocę zajmować będą serce moie.,,

Wyiechał zatym Eugeniusz Napoleon ku granicom do obozu pod Campoformio zgromadzonego, gdzie główną także kwaterę założył. Spodziewamy się przybycia G. Macdonalda, który dawniej w Neapolu utrzymał Rzeczpospolitą Partenopeyską, później odbył sławny odwrót do Włoch północnych, i stoczył trzydniową pamiętną pod Placencją bitwę. Długo ten wódz był nieczynny, dziś wszedł do służby i w naszym woysku użyty będzie. Austriacy w granice nasze wkroczyli iako też weszli do Tyrolu, lecz rozumiemy iż postęp naprzód lub wstecz, zależy od obrótu woysk nad Dunaiem zgromadzonych. Pamiętny każdemu iest odwrót A. X. Karola z Włoch, po bitwie G. Mack pod Ulm, kiedy tryumfujący Francuzi do Wiednia weszli. Senat wysłał deputacyą do Napoleona z oświadczeniem hołdu uszanowania i wdzięczności za daną Narodowi włoskiemu opiekę w naytrudniejszych czasach.

Król Neapolitański Joachim Napoleon ćwiczy wojsko zgromadzone pod Neapolem w liczbie 17 t. Nastąpić ma nowe urządzenie łazaronow tak groźnych częstokroć stolicy przez swoją siłę liczbę i próżniactwo. Rząd usiłuje ich użyć sposobem użyteczniejszym niżeli dotąd było. Drugi korpus iest w Kalabryi przeciwko Sycylii: na której Anglicy w dosyc znaczney liczbie naydują się. Król ogłosił wyrok, iż każda gromada zapłacić musi skarbowi 1000 dukatow srebrnych, za każdego żołnierza, któryby u niej był zabity, a osobno za bójca z wyroku woyskowej kommissyi karę śmierci odniesie. Minister woieny Rainier przelożył królowi, iż w kraju tak obfitym iak iest Neapol, łatwiej daleko niżeli w innych krajach, można brać ze 100 ludzi iednego człowieka do woyska, że Król zbyteczną powolnością i oycowską powodowany dobrocią, wybiera iednego z tysiąca, zmniejszał obronę kraju, na niażd anglikow wystawionego. Król wysłuchawszy takiego przełożenia kazał na dopełnienie regimentow wybrać po 2 ludzi z tysiąca.

LIPSK 29 Kwietnia. D. 24 wyszła w Ratybonie w głównej kwaterze Napoleona odezwa do całego woyska Francuzkiego, w której ma być głośnie uwielbienie mężstwa, dzielności i szybkich obrótow żołnierza. Mówią iż ona opisuje trzy walne bitwy pod Tanne Avensberg i Eggmühl z Austriackim woyskiem stoczone, w których zupełne zwycięstwo odnieśli Francuzi: mianowicie sto dział i 40 chorągwi zdobyli, 50 t. wzięli w niewolę, oraz trzy tysiące bagażow i wszystkie kassy regimentowe zabrali. Przeciwnie Austriacy rozgłaszają w całych Prussach, iż oni zwyciężyli francuzow, opanowali Würtzburg i Auszpurg, że oraz Massena raniony lub wzięty w niewolę. Austriackiemu posłowi Metternich rozkazano we 24 godzinach Paryż opuścić. —

DODATEK